

**Marketing
LGBT+**

**Instytut Mediów, Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej
Uniwersytetu Gdańskiego**

Seria: **Medi@stery** (tom 8)

Redakcja naukowa:

dr hab. Anna Ryłko-Kurpiewska, prof. UG

dr hab. Małgorzata Łosiewicz, prof. UG

Karolina Wojtal

Marketing LGBT+

charakterystyka
potencjał wykorzystania
przykłady

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2023

Recenzenci

dr hab. Anna Jupowicz-Ginalska, prof. UW
dr hab. Dariusz Tworzydło, prof. UW
prof. dr hab. Katarzyna Pokorna-Ignatowicz

Redaktor Wydawnictwa
Jerzy Toczek

Projekt okładki i stron tytułowych
Filip Sendal

Skład i łamanie
Mariusz Szewczyk

Publikacja sfinansowana w ramach nagrody
VIII edycji Ogólnopolskiego Konkursu na Najlepszą Pracę Magisterską
z Wiedzy o Komunikacji Społecznej i Mediach Medi@stery
ze środków Urzędu Miasta Gdańska
oraz Instytutu Mediów, Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej
Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-534-3

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Spis treści

Wprowadzenie	7
Rozdział 1. Marketing – teoria	10
1.1. Marketing – ramy teoretyczne	10
1.2. Orientacje marketingowe – ewolucja	11
1.3. Instrumenty marketingu – marketing mix	15
1.4. Marketing relacyjny	17
1.5. Postępowanie konsumentów na rynku	20
1.6. Segmentacja rynku	27
Rozdział 2. Terminologia, historia i demografia osób LGBT+	34
2.1. Przegląd terminologii	34
2.2. Formowanie relacji między społeczeństwem a ruchem LGBT+ – od choroby do parady równości	42
2.3. Sytuacja społeczno-demograficzna osób LGBT+ w Polsce i na świecie	49
Rozdział 3. Sytuacja osób LGBT+ w Polsce i na świecie	59
3.1. Sytuacja prawna	59
3.2. Stosunek ogółu społeczeństwa wobec osób LGBT+ w Polsce i na świecie	67
3.3. Osoby LGBT+ i instytucje publiczne w Polsce	71
Rozdział 4. Marketing LGBT+ – charakterystyka zjawiska	83
4.1. Społeczność LGBT+ jako segment docelowy w marketingu	83
4.2. Marketing LGBT+	88
4.3. Powstawanie marketingu LGBT+	90
4.4. Kanały i sposoby wdrożenia działań marketingu LGBT+	97
4.5. Marketing LGBT+ a tożsamość marki	102
4.6. Negatywny odbiór marketingu LGBT+	103
4.7. Demarketing – negatywne przedstawienie osób LGBT+	105
Rozdział 5. Marketing LGBT+ w praktyce – case study	108
5.1. Metodologia	108
5.2. Branża odzieżowa	110
5.3. Branża jubilerska	119
5.4. Branża kosmetyczna	124
5.5. Branża turystyczna	137
5.6. Branża spożywcza	148

Spis treści

5.7. Kampanie i akcje społeczne na rzecz osób LGBT+	160
5.8. Działania marketingowe wyrażające sprzeciw wobec społeczności LGBT+	172
5.9. Podsumowanie	189
Rozdział 6. Postrzeganie wykorzystywania wizerunku osób LGBT+ w przekazach marketingowych: sondaż diagnostyczny	
6.1. Metodologia	191
6.2. Przynależność demograficzna ankietowanych	192
6.3. Skala Homofobii	194
6.4. Postrzeganie wykorzystywania wizerunku osób LGBT+ w przekazach marketingowych – pytania teoretyczne	200
6.5. Postrzeganie wykorzystywania wizerunku osób LGBT+ w przekazach marketingowych na przykładzie spotów reklamowych wybranych marek	207
6.6. Podsumowanie	218
Zakończenie	219
Bibliografia	222
Spis tabel	247
Spis rysunków	248
Aneks	250

Wprowadzenie

Działania marketingowe podmiotów funkcjonujących na rynku, sposób ich komunikowania się z otoczeniem czy metody promocji usług i produktów stale są przez te podmioty modyfikowane i przystosowywane do bieżących oczekiwań konsumentów. Zadaniem badaczy i teoretyków marketingu jest śledzenie takich zmian i analizowanie bieżących trendów. Autorka pracy zauważyła, że przedsiębiorstwa zachodnie, ale coraz częściej również polskie, poprzez prowadzone działania marketingowe starają się zaznaczać swoją tolerancję i solidarność z osobami LGBT+. Jako że autorka uznaje się za sojuszniczkę tych osób, ten trend w działaniach marketingowych wydał się jej niezwykle interesującym przedmiotem badań, a w konsekwencji stał się tematem pracy magisterskiej.

Przy wstępnym researchu okazało się, że choć tego typu działania praktyczne ze strony firm są szeroko omawiane w mediach branżowych, teoretyczne opracowania na temat tego zjawiska są niezwykle ograniczone. Konieczne było korzystanie ze źródeł anglojęzycznych, choć i tam stosowana przez autorów terminologia była nieujednolicona. Najbardziej szerokim, ogólnym terminem stosowanym do określenia badanego przez autorkę zjawiska jest „marketing LGBT+”. To zbiorcze określenie obejmuje działania marketingowe skierowane do segmentu docelowego, jakim są osoby LGBT+, oraz działania pośrednie, zwiększające przychylność tej społeczności (i jej sojuszników) do samej firmy i jej produktów/usług. W świetle tego celem tej pracy stało się zanalizowanie społeczności LGBT+ jako segmentu docelowego do prowadzonych działań marketingowych oraz stworzenie charakterystyki marketingu LGBT+ i zbadanie potencjału jego wykorzystania. Autorka nie postawiła konkretnej tezy, jako że celem opracowania było zbadanie, opisanie i zanalizowanie stosunkowo nowego zjawiska w dziedzinie marketingu. Niemal pionierski charakter tematyki, jakiej została poświęcona praca, sprawił, że postawienie tezy byłoby niezasadne.

Aby zrealizować postawione cele, w procesie badawczym autorka posłużyła się trzema metodami: analizą dokumentów, studium przypadku i sondażem diagnostycznym. Analiza dokumentów pozwoliła na scharakteryzowanie osób LGBT+ w Polsce i na świecie: ich sytuacji społecznej, demograficznej i prawnej. Studium przypadku dotyczyło praktycznego zastosowania marketingu LGBT+ przez przedsiębiorstwa polskie i zagraniczne działające w różnych sektorach rynku. Natomiast sondaż diagnostyczny, przeprowadzony za pomocą ankiety internetowej, miał za zadanie zbadać, jak postrzegane i oceniane są działania marketingu LGBT+. Przy jego tworzeniu wykorzystano narzędzie badawcze Skala Homofobii, aby sprawdzić, czy ogólne nastawienie do społeczności LGBT+ warunkuje pozytywne czy negatywne postrzeganie takich działań.

Praca składa się z dwóch głównych części: teoretycznej i praktycznej. Część teoretyczna składa się z czterech rozdziałów. W pierwszym z nich omówiono podstawowe, teoretyczne aspekty marketingu, szczególnie dużo uwagi poświęcając kwestii segmentacji rynku. Kolejne dwa rozdziały dotyczą społeczności LGBT+. Wyjaśnione zostały podstawowe pojęcia i skróty związane z tożsamością i orientacją seksualną, ponieważ są one często używane w dalszej części pracy. Opisano, jak zmieniały się relacje między społeczeństwem a osobami LGBT+, pochyłono się również nad sytuacją społeczno-demograficzną i prawną tej społeczności w Polsce i na świecie. W ostatnim rozdziale teoretycznym skupiono się na samym zjawisku marketingu LGBT+, charakteryzując je i opisując historię formowania się tej koncepcji marketingu. Przedstawiony został również potencjał wykorzystania marketingu LGBT+ w działalności przedsiębiorstw, z zaznaczeniem wad i zalet poszczególnych rozwiązań oraz ich wpływu na tożsamość marki.

Praktyczna część pracy składa się z dwóch rozdziałów. Pierwszy z nich to rozbudowane studium przypadku pokazujące, jak koncept marketingu LGBT+ jest wdrażany w przedsiębiorstwach oraz że jest to często stosowana praktyka marketingowa. Natomiast w drugim rozdziale praktycznym zaprezentowano analizę wyników przeprowadzonego sondażu diagnostycznego, badającego postrzeganie wykorzystywania wizerunku i symboliki osób LGBT+ w przekazach marketingowych.

Podczas pisania rozdziałów teoretycznych autorka korzystała z szerokiej gamy źródeł obejmujących: drukowaną literaturę przedmiotu, publikacje dotyczące społeczności LGBT+, raporty instytucji rządowych, politycznych i organizacji non profit. W dużym zakresie, zwłaszcza przy tworzeniu analizy

Wprowadzenie

przypadku czy opisywaniu aktualnej sytuacji osób LGBT+ w kontekście politycznym i społecznym, autorka korzystała ze źródeł internetowych. Jedyne tam można było znaleźć informacje na temat bieżących działań firm i ich umiejscowienia w aktualnym kontekście politycznym i społecznym. Były to głównie serwisy informacyjne oraz strony internetowe i profile w mediach społecznościowych firm wdrażających działania marketingu LGBT+. W kontekście całej pracy szczególnie przydatne okazały się publikacje wydawane przez Kampanię Przeciw Homofobii, Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza, WHO czy ONZ, a także internetowe serwisy branżowe, takie jak AdAge czy WirtualneMedia.